ČO NEKUPOVAŤ

- Snažme sa v čo najväčšej miere vyhnúť jednorazovým obalom.
- Nekupujme výrobky, ktoré sú zbytočne zabalené, viacnásobne balené alebo kde obal je kombinovaný z viacerých materiálov.
- Nekupujme malé balenia a porciované produkty, napr. porciovaný med, džem, cukor, čaj. Ak sa nedá kúpiť tovar bez obalu, tak uprednostnime väčšie balenia, kde vzhľadom k hmotnosti samotného výrobku tvorí obal menšie percento.
- Nekupujme produkty balené v PVC obaloch. Pri ich výrobe a spracovaní vznikajú nebezpečné látky, dioxíny, pri používaní sa do potravín môžu uvoľňovať ftaláty. PVC je označený číslom 3 v trojuholníku.

Obaly tvoria až štvrtinu hmotnosti našich bežných nákupov...

...pri nákupoch v bezobalových obchodoch, na trhoviskách, do vlastných obalov, nevzniknú takmer žiadne odpady

Foto: Mike Jones, pexels.com

Vzniknutý odpad dôkladne vytrieďme pre recykláciu

Všetok odpad, ktorý vyprodukujeme, dôkladne vytrieďme pre recykláciu. Inak skončí na skládkach a v spaľovniach odpadov, čo zvyšuje ich negatívny dopad na životné prostredie a zdravie ľudí. Informácie o tom, ako správne triediť odpady, nájdete na webovej stránke vašej obce.

NA ZÁVER

Ak sa chcete dozvedieť viac informácií o problematike odpadov, kompostovaní, toxickom znečistení alebo hľadáte pomoc v týchto témach, navštívte naše internetové stránky alebo nám napíšte.

Ak sa vám naše aktivity páčia, podporte nás finančne. Pomôžete nám rozširovať medzi ľudí myšlienku dobrovoľnej skromnosti, ochrany životného prostredia a správneho hospodárenia s odpadmi založenom na predchádzaní vzniku odpadov a triedenom zbere odpadov.

Priatelia Zeme SPZ

Haluzice 761, 913 07 Bošáca
Telefón: 0903 772 323
E-mail: spz@priateliazeme.sk
www.priateliazeme.sk/spz
www.nulaodpadu.sk
www.kompost.sk
www.stopspalovniam.sk
www.zerowastecities.sk
www.facebook.com/priatelia.zeme.spz
Č. účtu: SK96 3100 0000 0043 5005 4728

Pripravené v rámci projektu ERIC vďaka finančnej podpore Zero Waste Europe.

Vydali Priatelia Zeme – SPZ v roku 2025.
Vytlačené na 100 % recyklovanom papieri.

Spoločne – pre ľudí, pre planétu, pre budúcnosť

Priatelia Zeme SPZ

Foto: Sarah Chai, pexels.com

ZNIŽUJME MNOŽSTVO ODPADU Z **OBALOV**

Existuje veľa spôsobov ako znížiť množstvo odpadov z obalov, nechajte sa inšpirovať príkladmi v tomto letáku

PÁR FAKTOV O OBALOCH

- Ročne vznikne v EÚ okolo 190 kg odpadov z obalov na obyvateľa.
- Hlavným obalovým materiálom je papier (40,3 %), plasty (19 %) a sklo (18,5 %).
- Obaly prispievajú k emisiám CO_2 a k zmene klímy, prispievajú k znečisteniu pôdy, vody, ovzdušia a tvoria približne polovicu morského odpadu.

Nezodpovedné nakladanie s odpadmi nám pripomína znečistená pôda, ovzdušie, aj voda...

KDE NAKUPOVAŤ

- Uprednostňujme predajne s bezobalovou distribúciou. Môžeme si v nich kúpiť produkty bez obalu, resp. do opakovane použiteľného vlastného obalu. Kúpiť v nich môžeme napr. sypané potraviny, koreniny; čapované jedlé oleje, ocot; drogériu na pranie, upratovanie, umývanie riadu, osobnú hygienu... Niektoré prevádzky nájdete na mape: www.nulaodpadu.sk/mapa-bezobalovych-obchodov
- Uprednostňujme nákup od miestnych remeselníkov a pestovateľov, na trhoviskách a tržniciach, v pekárňach alebo tzv. predaj z dvora. Na tovar používajme vlastné obaly.
- Mlieko kupujme z automatov, ktoré prevádzkujú lokálni producenti mlieka.
- V klasických obchodoch uprednostňujme tovar, ktorý je nezabalený – ovocie a zelenina, chlieb a pečivo, orechy a oriešky, odevy a textílie... Na tovar používajme vlastné obaly.

AKO NAKUPOVAŤ BEZ OBALOV

- Vždy, keď sa to dá, uprednostňujme nákup do vlastných opakovane použiteľných obalov – dóz, vreciek a tašiek. Vrecká si môžeme ušiť sami napr. zo starých záclon, nákupné tašky zase zo starého textilu. Opakovane použiteľné obaly sa dajú aj bežne kúpiť.

Foto: hhach, pixabay.com
Foto: fitnish media, unsplash.com

- Namiesto tekutých šampónov, mydiel, sprchových gélov, kondicionérov, prostriedkov na čistenie a odličovanie pleti, ktoré sú v plastových obaloch, používajme ich tuhé alternatívy – mydlá, šampúchy atď. Uprednostnime také, ktoré sú vyrobené na Slovensku, nebalené alebo balené iba do papierového obalu. Ten sa dá ľahko zrecyklovať alebo skompostovať.
- Ak nakupujeme hotové jedlá so sebou napr. v reštaurácii, poprosme obsluhu, aby nám ich zabalila do vlastného opakovane použiteľného obalu.
- „Kávu na cestu“ si kupujme do vlastných opakovane použiteľných pohárov. Na prípravu kávy nepoužívajme kávu v jednorazových plastových kapsulách.

- Dodržujme „pitný režim“ bez zbytočných obalov. SR patrí medzi krajiny s najkvalitnejšou pitnou vodou, nebojme sa preto piť vodu z vodovodu. Máme aj množstvo voľne prístupných prameňov, z ktorých si vodu môžeme nabrať do vlastných opakovane použiteľných obalov. Pokiaľ nakupujeme minerálne vody, uprednostnime vody vo vratných sklených fľašiach. Nekupujme stolové vody, urobme si sódu svojpomocne. Do školy, práce, na cestu a výlety si nosme vodu v opakovane použiteľných fľašiach. V reštauráciách a pohostinstvách uprednostňujme čapované nápoje do opakovane použiteľných pohárov. Obchody s predajnou plochou nad 100 m², ktoré ponúkajú nápoje v jednorazových obaloch, sú povinné zaradiť do svojej ponuky aj nápoje rovnakého druhu v opakovane použiteľných obaloch, ak také sú na trhu.

Foto: Hannah Tu, unsplash.com

- Ak kupujeme produkt, ktorý je zabalený, vyberme si ten s menším a jednoduchším obalom – napr. čokoládu namiesto bonboniéry, mäso z pultového predaja balené do potravinovej fólie namiesto mäsa baleného v plastovej vaničke...
- Nakupujme len to, čo skutočne potrebujeme. Veci na krátkodobé použitie si radšej požičajme.

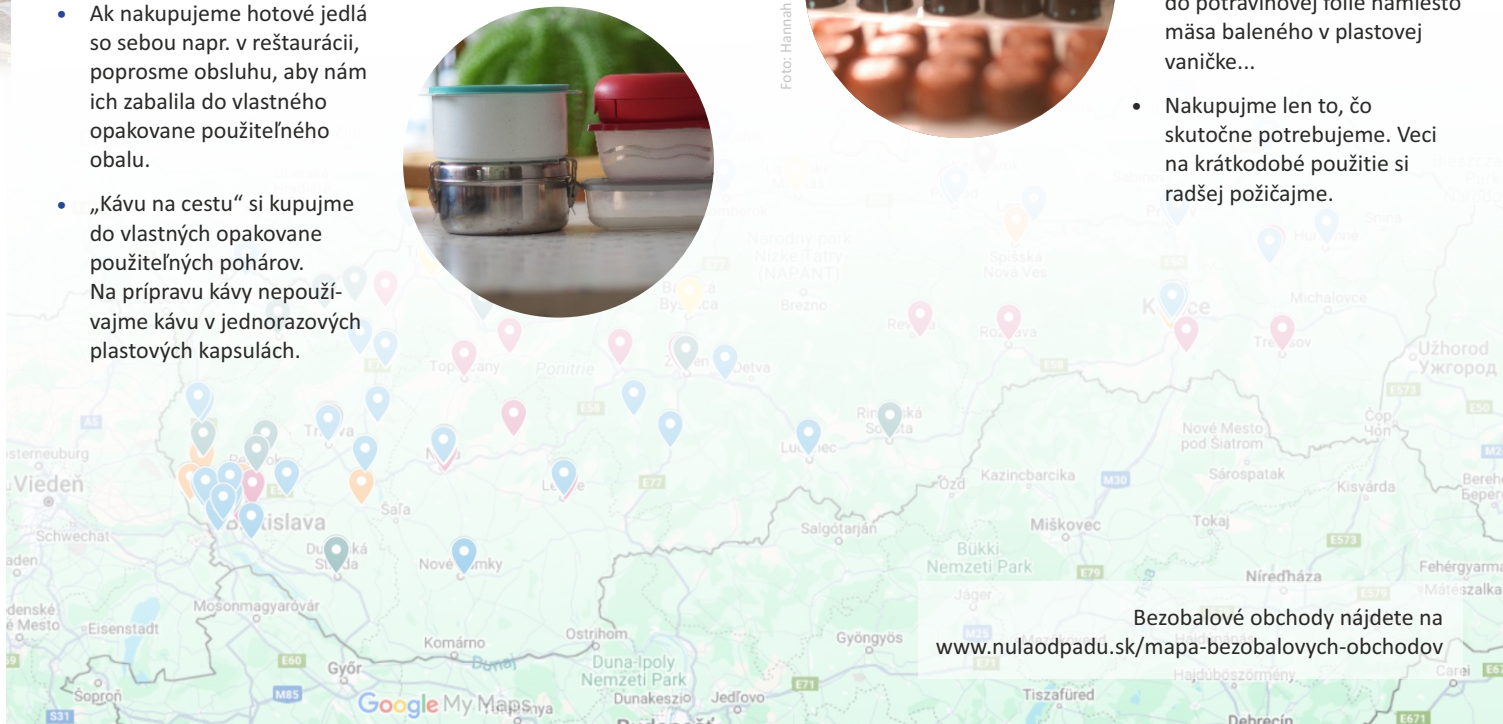

Bezobalové obchody nájdete na www.nulaodpadu.sk/mapa-bezobalovych-obchodov